

Posudek diplomové práce Lenky Uličné
Povijany na Tóru ze sbírek Židovského muzea v Praze

99. s., poznámkový aparát, bibliografie a prameny, obrázky v textu, katalog sbírky, obrazová příloha

Diplomová práce Lenky Uličné vznikla klasickým a optimálním způsobem, propojením obou studovaných oborů, hebraistiky a etnologie. Už to samo o sobě naznačuje, že jde o práci interdisciplinární. Ve skutečnosti je však toto pojetí ještě širší. Protože výchozí materiál představuje část textilní sbírky Židovského muzea, vstupuje sem i aspekt muzeologický.

Autorka se opírá o bohatou, dobře volenou a dobře interpretovanou bibliografii a trojrozměrné reálie, které zpracovává, jsou jasně vymezeny, charakterizovány a zasazeny do širokého historického a kulturního rámce.

Práce sleduje vznik textilní sbírky a její osudy, propojené s historií a osudy Židovského muzea a poté zužuje pohled na vlastní povijany (část fondu povijanů, která se dostala do zahraničí, byla rovněž prostudována), jejich genezi, funkci a posuny funkcí, geografické rozšíření, názvosloví a specifické způsoby výzdoby, zčásti ovlivněné kulturními kontakty s domácími majoritními etniky.

Původ a složení sbírky zcela přirozeně dokumentuje povijany z Českých zemí od 17. do 20. století. Autorka v této souvislosti sleduje a porovnává židovský a křesťanský přechodový rituál přijímání novorozence do komunity a úlohu obřadních textilií (včetně symbolické výzdoby a včetně charakteristiky jejích autorek/autorů). Tyto pasáže považuji za velmi zajímavé a přínosné.

Autorce se podařilo skloubit pohled etnologický s judaistickým skutečně velmi dobře. Analýza materiálu navíc dokládá, že i tady, ve vysoce ritualizované sféře, dochází v souvislosti s funkcí a motivikou textilií jednak k jevu, který bývá nazýván folklorismem a jednak k tomu, že v liberálnějších obcích vznikají mutace rituálu s ohledem na narozené dívky.

Domnívám se, že Lenka Uličná předložila skutečně kvalitní, vysoce profesionální práci, která si zaslouží být ohodnocena jako výborná a plně ji doporučuji k obhajobě.

Praha, 9. května 2007

Doc. Irena Štěpánová, CSc.
Ústav etnologie UKFF